21/03/2019

Άνοιξε η Αγία Άννα στην κατεχόμενη Αμμόχωστο

/ Επικαιρότητα

Κόσμος από όλες τις γωνιές της Κύπρου συνέρρευσε την Τετάρτη στην κατεχόμενη Αμμόχωστο για να παρακολουθήσει την τελετή παράδοσης της συντηρημένης εκκλησίας της Αγίας Άννας και του γειτονικού τζαμιού των βυρσοδεψών, σε μια εκδήλωση μεστή από μηνύματα ειρηνικής συνύπαρξης.

Οι εργασίες αποκατάστασης στα δύο μνημεία ξεκίνησαν τον Σεπτέμβριο του 2017 από τη δικοινοτική Τεχνική Επιτροπή για την Πολιτιστική Κληρονομιά και το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNDP), με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποκαλύφθηκαν και παλιές τοιχογραφίες, οι οποίες θα τύχουν αποκατάστασης σε μια δεύτερη φάση, εφόσον εξασφαλιστεί χρηματοδότηση.

Απευθυνόμενος σε μέλη της μαρωνίτικης κοινότητας, Ελληνοκύπριους και

Τουρκοκύπριους, αξιωματούχους της ΕΕ και των Ηνωμένων Εθνών, αλλά και πλήθος ξένων πρέσβεων που παρέστησαν στην τελετή, στην εντός των τειχών παλιά πόλη της Αμμοχώστου, ο Αρχιεπίσκοπος Μαρωνιτών Ιωσήφ Σουέιφ αναφέρθηκε στην πρόσφατη επίθεση κατά Μουσουλμάνων σε τζαμιά στη Νέα Ζηλανδία, λέγοντας ότι η σημερινή εκδήλωση αποτελεί μια απάντηση σε αυτά τα φρικτά γεγονότα.

«Ο εορτασμός μας σήμερα εδώ, είναι μια απάντηση. Αυτή είναι η αλήθεια, να έχεις όλες τις κοινότητες, όλες τις θρησκείες να συμβιώνουν» είπε.

Η εκκλησία, που από τον 14ο αιώνα αποτελούσε σημείο αναφοράς των Μαρωνιτών στην Αμμόχωστο, μετατράπηκε σε τζαμί μετά την οθωμανική κατάκτηση και αργότερα εγκαταλείφθηκε και περιέπεσε σε αχρηστία. «Μετά από 450 χρόνια, οι Μαρωνίτες εορτάζουν και προσεύχονται ξανά στην Αγία Άννα, δίπλα από το τζαμί των βυρσοδεψών, παλιά εκκλησία των Ιακωβίνων», είπε ο Αρχιεπίσκοπος Ιωσήφ Σουέιφ.

Ευχαρίστησε τα μέλη της Τεχνικής Επιτροπής για την προσπάθεια τους να αποκαταστήσουν όχι μόνο τα μνημεία, αλλά και τις «καρδιές και τις αναμνήσεις των ανθρώπων» που πληγώθηκαν από την διένεξη στην Κύπρο.

Καλωσορίζοντας τους παρευρισκόμενους στην Αμμόχωστο, το «στολίδι της Μεσογείου και του κόσμου», ο Ελληνοκύπριος Επικεφαλής της Τεχνικής Επιτροπής Τάκης Χατζηδημητρίου είπε ότι «εδώ βρισκόμαστε στην κοινή πατρίδα της ιστορίας και των πεπρωμένων μας».

«Η Τεχνική Επιτροπή στέκεται με σεβασμό και δέος μπροστά στα μνημεία και ζητά από αυτά για λογαριασμό όλων ένα μεγάλο συγγνώμη. Από τον εγωισμό, την αδιαφορία και τις τρέλες των ανθρώπων έπαθαν πολλά και δεν είναι λίγα τα μνημεία εκείνα που τα αντικρύζουμε πια μόνο ως ερείπια», σημείωσε.

Είπε επίσης ότι η Τεχνική Επιτροπή μαζί με το UNDP και την ΕΕ που χρηματοδοτεί τα έργα «δίνουν ένα καθημερινό αγώνα εναντίον της φθοράς και της καταστροφής της πολιτιστικής μας κληρονομιάς».

Ύστερα από την οδυνηρή εμπειρία του Αγίου Ιακώβου και την κατάρρευση τμήματος των τειχών της Λευκωσίας, σήμερα δικαιούμαστε να αισθανόμαστε ικανοποίηση και χαρά, συμπλήρωσε.

Για την Αγία Άννα των παιδικών του αναμνήσεων μίλησε ο Αλί Τουντζάι, ο Τουρκοκύπριος Επικεφαλής της Τεχνικής Επιτροπής, ο οποίος μεγάλωσε στην περιοχή, ενώ στην ηλικία των 20 ετών οι δικοινοτικές συγκρούσεις τον βρήκαν

στρατιώτη, σε ένα πόστο 10 μέτρα μακριά από την εκκλησία.

«Ήταν το πρώτο πράγμα που έβλεπα όταν ξυπνούσα το πρωί και το τελευταίο όταν πήγαινα για ύπνο το βράδυ», είπε. Το υπέροχο αυτό μνημείο, συνέχισε, ήταν καταβεβλημένο και κατεστραμμένο, σαν να ζητούσε βοήθεια.

«Ποτέ δεν ξέχασα την Αγία Άννα της παιδικής μου ηλικίας και των αναμνήσεων της νιότης μου και την συμπεριέλαβα στον κατάλογο μεσαιωνικών τζαμιών και εκκλησιών που υπέβαλα στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής το 2013», ανέφερε, προσθέτοντας ότι η πρόταση έγινε τελικά δεκτή και τα έργα προχώρησαν.

Ο κ. Τουντζάι διαβεβαίωσε τέλος ότι η Τεχνική Επιτροπή δεν κάνει καμία διάκριση μεταξύ των μνημείων, καθώς «θεωρούμε όλα τα μνημεία της Κύπρου κοινή πολιτιστική κληρονομιά».

Παρούσα στην τελετή ήταν και η Ειδική Αντιπρόσωπος του ΓΓ του ΟΗΕ στην Κύπρο Ελίζαμπεθ Σπέχαρ, η οποία αναφέρθηκε στον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδιαίτερα για την νέα γενιά, συνδέοντας το παρελθόν με το παρόν.

«Ελπίζω ότι αυτά τα έργα συντήρησης και παρόμοια έργα σε ολόκληρο το νησί θα εμπνεύσουν τον κόσμο να προβληματιστεί, να εκτιμήσει τη μοναδική του κληρονομιά και να είναι ανοιχτός στη συμφιλίωση», είπε.

Εξάλλου, μιλώντας στο ΚΥΠΕ η κ. Σπέχαρ είπε ότι η σημερινή ημέρα αποτελεί μια γιορτή της Κύπρου, «μια γιορτή της ιστορίας της, του πολιτισμού της και του κοινού παρελθόντος και ελπίζω και του κοινού μέλλοντος».

Αναφέρθηκε στην παρουσία του κόσμου στην εκδήλωση από πολλά μέρη της Κύπρου, λέγοντας ότι είναι υπέροχο να βλέπει κανείς τον τρόπο με τον οποίο η πολιτιστική κληρονομιά τους φέρνει όλους μαζί. Χρειαζόμαστε άτομα που κάνουν τα πράγματα να κινούνται, καθώς πρόκειται για τους ανθρώπους και το μέλλον τους στο νησί, κατέληξε.

Ο Επικεφαλής Συνεργασίας του Γραφείου Υποστήριξης Προγραμμάτων της ΕΕ Arttu Makipaa είπε πως δεν είναι τυχαίο ότι το σύνθημα «ενότητα στην πολυμορφία» αποτελεί το σύνθημα της ΕΕ, η οποία χρηματοδοτεί τα έργα ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς από το 2012, έχοντας δαπανήσει μέχρι σήμερα 14,5 εκ. ευρώ.

Η Επικεφαλής του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) Tiziana Zennaro ανέφερε από την πλευρά της ότι μαζί με την Τεχνική Επιτροπή και με χρηματοδότηση της ΕΕ έχουν προβεί στη συντήρηση 8 ορθόδοξων εκκλησιών, 8 τζαμιών ή μιναρέδων, 4 μαρωνίτικων εκκλησιών, μιας αρμένικης εκκλησίας, μιας εκκλησίας των Λατίνων ενώ έχουν συντηρηθεί και άλλα μνημεία, όπως χαμάμ, νερόμυλοι και οχυρωματικά έργα.

Η εκκλησιαστική επιτροπή για τις αρχαίες εκκλησίες των Μαρωνιτών τίμησε κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης τους συντελεστές που εργάστηκαν για την αποκατάσταση της Αγίας Άννας.

Η Αγία Άννα χτίστηκε πιθανότητα τον 4ο αιώνα ως παράρτημα ενετικού μοναστηριού και από τον 14ο αιώνα χρησιμοποιήθηκε από τους Μαρωνίτες της Αμμοχώστου για κάποια χρονική περίοδο. Όπως δήλωσε στο ΚΥΠΕ η συντηρήτρια αρχαιοτήτων Καλυψώ Φωτίου, Διευθύντρια της εταιρείας Mediterranean

Conservators, στο εσωτερικό της Αγίας Άννας διακρίνονται έξι αγιογραφίες που αναπαριστούν την Πεντηκοστή, αλλά και μορφές Αγίων, μεταξύ αυτών οι Αγίες Ούρσουλα, Αικατερίνη και Ελένη.

Είπε επίσης ότι υπάρχουν και αγιογραφίες που έχουν καλυφθεί, όταν χρησιμοποιήθηκε τσιμέντο για σκοπούς στήριξης του κτιρίου. Εφόσον εξασφαλιστεί χρηματοδότηση, αναμένεται ότι θα ακολουθήσει και δεύτερη φάση για την αποκάλυψη αυτών των αγιογραφιών, χωρίς ωστόσο να είναι γνωστή η κατάσταση στην οποία βρίσκονται, είπε.

Το τζαμί των βυρσοδεψών, χτισμένο αρχικά ως εκκλησία των Ιακωβίνων κατά τον 15ο – 16ο αιώνα μετατράπηκε ακολούθως σε μικρό τέμενος. Κατά την οθωμανική περίοδο χρησιμοποιήθηκε από τους εργάτες των παρακείμενων βυρσοδεψείων, από όπου πήρε και την ονομασία του. Εντός του κτίσματος διακρίνονται τμήματα αγιογραφιών που αναπαριστούν την ανάσταση του Λαζάρου, την προσευχή στον κήπο των Ελαιών, αλλά και την είσοδο του Χριστού στην Ιερουσαλήμ.

Σημειώνεται ότι στην ευρύτερη περιοχή του προμαχώνα Μαρτινέγκο υπάρχει μερική πρόσβαση, καθώς λόγω των πρόσφατων βροχοπτώσεων υποχώρησαν τμήματα του εδάφους, αποκαλύπτοντας υπόγειες σπηλιές. Η Τεχνική Επιτροπή εργάζεται ώστε να διασφαλιστεί η ασφαλής πρόσβαση του κοινού στα διάφορα μνημεία.

Πηγή: Philenews/ΚΥΠΕ